

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 11C/217/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312211419
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Gandelová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2013:1312211419.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Gandelovou, v právnej veci navrhovateľky : N. E., bytom Z. č. XX, N., zastúpená advokátskou kanceláriou B & S Legal s.r.o., so sídlom Grösslingová č. 5, Bratislava, IČO : 35929049, proti odporcovi : Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00151653, zastúpený JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, Sad A. Kmeťa č. 24, Piešťany, o zaplatenie 5.330,88 eur s príslušenstvom taktó

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke 5 330,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.05.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.06.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.07.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.08.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.09.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.10.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.11.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.12.2010 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.01.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.02.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.03.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.04.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.05.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.06.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.07.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.08.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.09.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.10.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.11.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.12.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.01.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.02.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.03.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.04.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.05.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.06.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 197,44 eur od 16.07.2012 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 1.272,61 eur, ktoré spočívajú v zaplatenom súdnom poplatku za návrh vo výške 319,50 eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 953,11 eur, k rukám právneho zástupcu navrhovateľky a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 16.8.2012, sa navrhovateľka domáhala, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť jej sumu 5.330,88 eur s príslušenstvom.

Svoj návrh odôvodnila tým, že s odporcom uzatvorila dňa 17.11.1998 zmluvu o dôchodku, nazvanú ako zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., predmetom ktorej je doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku. V zmysle tejto zmluvy sa odporca zaviazal vyplácať navrhovateľke sumu 197,44 eur (5.948 Sk) mesačne, vždy ku 15. dňu nasledujúceho mesiaca, až do dožitia. Navrhovateľka má za to, že uzatvorením tejto zmluvy o dôchodku podľa ustanovenia §

842 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) sa založilo právo na vyplácanie peňažného plnenia. Po viacerých rokoch vyplácania mesačných plátok odporca vyvíjal snahu o ukončenie platnosti zmluvy, navrhovateľke adresoval návrh dohody, na základe ktorej by sa vzájomný zmluvný vzťah skončil. Navrhovateľka návrh dohody neakceptovala a odporca v plnení zmluvy pokračoval. Dňa 26.10.2009 odporca vypovedal zmluvu o dôchodku, pričom ako jediný dôvod výpovede uviedol využitie zákonného práva podľa ustanovenia § 582 Občianskeho zákonníka. Podľa výpovede platnosť a účinnosť zmluvy o dôchodku mala skončiť dňa 31.3.2010, odporca ku dňu 15.4.2010 už žiadnu platbu v prospech navrhovateľky nevykonával. Navrhovateľka sa domnieva, že výpoveď je neplatná, nakoľko táto zmluva je zmluvou o dôchodku podľa ustanovení §§ 842 až 844 Občianskeho zákonníka. Podľa jej názoru je zmluva o dôchodku vždy zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitého trvania, pričom však platí, že nie je zmluvou na dobu neurčitú. Zo samotnej povahy právnej úpravy zmluvy o dôchodku v Občianskom zákonníku vyplýva, že ide o zmluvu, ktorá nemôže byť jednostranne vypovedateľná zo strany platiteľa dôchodku. Zmluva o dôchodku medzi účastníkmi konania bola uzatvorená na dobu do dožitia navrhovateľky. V čase uzatvorenia zmluvy o dôchodku bolo jasné, že doba plnenia zo strany odporcu je časovo ohraničená. Navrhovateľka sa preto domnieva, že zmluva o dôchodku nie je zmluvou na dobu neurčitú a teda nie je možné ju ukončiť výpoveďou v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Už v minulosti si úspešne uplatnila nárok na zaplatenie sumy za mesiac apríl 2010 v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 16C/121/2010. Navrhovateľka zároveň poukázala na to, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že zmluva o dôchodku je upravená ako samostatný zmluvný typ a jej podstata spočíva v záväzku jednej zmluvnej strany poskytovať plnenie druhej zmluvnej strane počas trvania zmluvy a bolo by v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zmluvy o dôchodku pripustiť, aby istota poskytovania dôchodku oprávnenej osobe bola narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť, je preto vylúčené tento zmluvný typ ukončiť výpoveďou podľa ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.4.2012, č.k. II. ÚS 26/2012-33). Vzhľadom k tomu, že výpoveď je neplatná, zmluvný vzťah naďalej trvá, je odporca v omeškaní s plnením podľa zmluvy o dôchodku.

Rozhodnutím č.k. 40Ro/770/2012 zo dňa 19.9.2012 súd vydal platobný rozkaz, voči ktorému odporca v zákonnej lehote podal odpor.

Odôvodnil ho tým, že aj po oboznámení sa s obsahom nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky trvá na rešpektovaní ustanovení zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“). Domnieva sa, že voči navrhovateľke nemá žiadny záväzok, pretože právo na plnenie, ktorého sa navrhovateľka domáha, je v rozpore s hmotným právom a ak aj v minulosti existovalo, už zaniklo, preto mu súd nemôže priznať ochranu. Ďalej uviedol, že na vec sa použijú ustanovenia § 27 ods. 8 a najmä § 119 ods.3 zákona o bankách a následne sa aplikuje ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka a plnenie sa stalo právne nemožné zo strany banky. So zákonom o bankách je v rozpore taká činnosť, keď banka poskytuje plnenie hospodársky neodôvodnené alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, t.j. plnenie bez protihodnoty. Takéhoto plnenia sa domáha navrhovateľka podanou žalobou. Obsah a charakter zmluvy o dôchodku banke znemožňuje plnenie, ustanovenie § 119 ods. 3 zákona o bankách, ktoré sa na vec vzťahuje, zakazuje banke vykonávať iné činnosti, než v súlade so zákonom o bankách, teda aj plnenie, ktoré zjavne nezodpovedá poskytnutej protihodnote, teda záväzok zo zmluvy o dôchodku. Podľa odporcu tento záväzok zanikol, ak by predtým existoval, pretože plnenie zo zmluvy sa stalo nemožné a preto navrhol, aby súd žalobu zamietol.

Navrhovateľka sa k podanému odporu vyjadrila a upozornila, že sám odporca nenamietal platnosť zmluvy o dôchodku a s jeho tvrdením o nemožnosti plnenia sa nestotožňuje, pretože ustanovenie § 27 ods. 8 zákona o bankách sa nevzťahuje na interné vzťahy odporcu a jeho zamestnancov, plnenie zo zmluvy o dôchodku má byť vyplácané z podporného dôchodkového fondu vytváraného z použiteľného zisku odporcu, čo zákon o bankách nezakazuje, žiadne ustanovenie zákona o bankách neustanovuje, že by vykonávanie peňažnej platby na základe zmluvy o dôchodku bolo zakázané, zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok, ustanovenie § 116 zákona o bankách je irelevantné a ustanovenie § 119 ods. 3 zákona o bankách nepriamo vylučuje zánik povinnosti odporcu plniť zo zmluvy o dôchodku.

Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi a to zmluvou o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ zo dňa 17.11.1998, výpoveďou zmluvy zo dňa

26.10.2009, Štatútom podporného dôchodkového fondu Slovenskej štátnej sporiteľne, jeho dodatkom a zistil nasledovný skutkový stav.

Dňa 17.11.1998 účastníci konania uzavreli zmluvu označenú ako zmluva o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku na plnenie, odporca sa zaviazal vyplácať navrhovateľke doživotne sumu 5.948 Sk, mesačne až do dožitia navrhovateľky, pričom vyplácanie plnenia skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil.

Listom zo dňa 26.10.2009 odporca vypovedal zmluvu o poskytovaní plnenia zo dňa 17.11.1998. Ako dôvod uviedol využitie zákonného práva v zmysle ustanovenia § 582 Občianskeho zákonníka.

Podľa ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne alebo inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku.

Podľa ustanovenia § 843 Občianskeho zákonníka sa zmluva o dôchodku musí uzavrieť písomne.

Podľa ustanovenia § 844 Občianskeho zákonníka právo na dôchodok nemožno previesť na iného. Splatné dávky možno však postúpiť.

Podľa ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť a ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku dňu kalendárneho štvrtého.

V prejednávacom prípade súd dospel k záveru, že ide o zmluvu o dôchodku, uzavretú v zmysle ustanovenia § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka, zmluvu na dobu určitú a neurčitého trvania (do doživotia) a preto ju nebolo možné vypovedať v zmysle ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o dôchodku upravená v ustanovení § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka je zmluvou, z povahy ktorej vyplýva, že je uzavretá na určenú dobu neurčitého trvania, alebo na doživotne. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v obdobnej veci odmietol podané dovolanie a dospel k záveru, že zmluva bola uzatvorená platne, výpoveď považoval za neplatnú a zároveň uviedol, že na daný právny vzťah nemožno aplikovať zákon o bankách (6Cdo 50/2013). Ústavný súd Slovenskej republiky v už citovanom náleze č.k. II.ÚS 26/2013-33, uviedol, že dojednanie zmluvy je potrebné nepochybne považovať za dojednanie zmluvy na dobu určitú, že by bolo v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zmluvy o dôchodku pripustiť, aby istota poskytovania dôchodku poskytovanej osobe bola narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť. Výpoveď zo zmluvy je neplatná, odporca je povinný naďalej zo zmluvy plniť, preto súd zaviazal odporcu k zaplateniu žalovaných splátok dôchodku.

S argumentáciou odporcu, že zmluva zanikla pre nemožnosť plnenia, sa súd nestotožnil. Podľa ustanovenia § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne. V danom prípade sa však plnenie nestalo nemožným.

Podľa ustanovenia § 27 ods. 8 zákona o bankách (zákon, ktorý upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému) banka a pobočka zahraničnej banky nesmú uzatvárať zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok pre nich, najmä také zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote alebo ktorými sú zjavne nedostatočne zabezpečené ich pohľadávky.

Treba poznamenať, že ustanovenie § 27 ods. 8 zákona o bankách je všeobecným ustanovením vo vzťahu banka a jej klienti, avšak v prejednávacom prípade súd posudzuje vzťah odporcu ako banky a jej bývalého zamestnanca, nie klienta banky, pričom tento vzťah môže byť rámcovo upravený Občianskym zákonníkom, prípadne iným právnym predpisom. Ustanovenie § 27 je zaradené v zákone o bankách v časti označenej ako požiadavky na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky, aj z tohto zaradenia je zjavné, že sa nevzťahuje na vzťahy upravené zmluvou o dôchodku. Plnenie zo zmluvy o dôchodku, z dôchodkového fondu vytvoreného na podporu bývalých zamestnancov odporcu, nie je v rozpore s ustanovením § 27 ods. 8 v spojení s ustanovením 119 ods. 3 zákona o bankách. Treba prisvedčiť

argumentácii navrhovateľa, že zákon o bankách žiadnym spôsobom neeliminuje oprávnenie bánk použiť, po splnení zákonných povinností, čistý zisk podľa vlastného uváženia a disponibilný zisk rozdeliť v podobe dividend a tantiém svojim akcionárom, členom predstavenstva, respektíve rozhodnúť aj o použití časti zisku na doplnenie fondu, ktorý sám zriadil a z ktorého je vyplácané plnenie zo zmlúv o dôchodku. Zmluva o dôchodku nie je právnym úkonom, ktorého predmetom je nemožné plnenie v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ani zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok a preto súd návrhu vyhovel a zaviazal odporcu k zaplateniu dôchodku za obdobie od mája 2010 do júla 2012, t.j. za 27 mesiacov.

O príslušenstve pohľadávky, úrokoch z omeškania, súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších prepisov. Preto súd priznal navrhovateľke úroky z omeškania vo zákonnej výške, vždy od nasledujúceho dňa po splatnosti jednotlivých splátok dôchodku, až do zaplatenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v spore úspešnej navrhovateľke priznal náhradu trov konania spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku v sume 319,50 eur a trovách právneho zastúpenia advokátom, ktoré boli vyčíslené v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších prepisov za nasledovné úkony právnej služby :

- Prevzatie a príprava zastúpenia, zo dňa 8.12.2009, á 190,89 eur, režijný paušál 6,95 eur,
 - Písomné podanie na súd, návrh na začatie konania zo dňa 14.8.2012, á 190,89 eur, režijný paušál 7,63 eur,
 - Písomné podanie na súd, vyjadrenie k podanému odporu, zo dňa 8.11.2012, á 190,89 eur, režijný paušál 7,63 eur,
 - Účasť na pojednávaní dňa 14.3.2013, á 190,89 eur, režijný paušál 7,81 eur,
- Odmena zvýšená o daň z pridanej hodnoty predstavuje sumu 953,11 eur. Spolu trovy konania 1.272,61 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané a datované a teba ho predložiť vrátane príloh v takom počte rovnopisov, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré neboli uplatnené; rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.